

Vurke diehtujuohkinárkka ja Jodixtableahtaid seamma sajis

Juddatableahtat atomalikhohisvuodaid oktavuodas

Leatgo vuollel 40 jagi, áhpeheapme, njamahat dahje jus dus leat mánát mat ássat ruovttus? Dalle ávžžuhat mii ahte dus leat juddatableahtat ruovttus. Tableahtat sáhttet suddjet rádioaktiivvalaš jutta vuostá atomalikhohisvuodain, ja galget dušše váldot jus eiseválddit rávvejit dan dahkat.

Manne váldit juddatableahtaid?

Rádioaktiivvalaš judda sáhtta leavvat áimmu mielde jus šaddá atomalikhohisvuohhta, ja guoggomasráksá sáhtta váldit dan rupmašii jus olmmoš vuoigná nuoskkiduvvon áimmu ja/dahje borrá nuoskkiduvvon biepmu ja/dahje juhká nuoskkiduvvon juhkamuša. Juddatableahtat hehttejit ahte rádioaktiivvalaš judda váldo guoggomasráksái ja unnida riskka oažžut borasdávdda guoggomasráksái. Juddatableahtat suddjejit dušše rádioaktiivvalaš jutta vuostá, eaige eará rádioaktiivvalaš ávdnasiid vuostá. Rádit váldit tableahtaid addojit dávjá oktanaga go olbmot rávvejuvvojit orrut siste eanemusat 2 jándora. Danne lea dehálaš ahte tableahtat leat ruovttus.

Goas galgá váldit tableahtaid?

Dat galget beare váldot go eiseválddit leat rávven olbmuid daid váldit. Jus šaddá atomalikhohisvuohhta, de addojuvvojit rádit mediaid bokte, guoskevaš eiseválddiid bokte ja siiddus www.dsa.no.

Geat galget váldit juddatableahtaid?

Lea erenoamáš dehálaš ahte mánát ja nuorat vuollel 18 jagi, áhpeheamit ja nissonat geat njamahit váldet tableahtaid go sis lea stuorámus riska oažžut borasdávdda guoggomasráksái jus vásihit rádioaktiivvalaš jutta. Muhttin áibbas erenoamán dilálašvuodain sáhtta leat nu ahte maiddá rávisolbmot gaskal 18 ja 40 jagi galget váldit tableahtaid, sidjiide geat leat badjel 40 jagi lea unnán riska oažžut borasdávdda guoggomasráksái, ja eai dárbbáš váldit juddatableahtaid. Olbmot geain lea guoggomasráksá čuhppojuvvon eret eai dárbbáš váldit juddatableahtaid.

Eiseválddit almmuhit dárkilat rádiid dan birra ahte makkár joavkkut álbmogis galget váldit tableahtaid atomalikhohisvuodá oktavuodas.

FUOM! li galgga malssidit Juddatableahtaid maid váldá go lea atomalikhohisvuohhta (Jodix), liigeávnastableahtain main lea judda. Jus dárbbášat beaivválaččat liigeávnastableahtaid mas lea judda, omd. go leat áhpeheapmin, bivdde apotehkas veahki.

Man ollu galgá váldis Jodix:s (130 mg)?

Buohkat badjel 12 jagi, áhpeheamit ja sii geat njamahit: 1 tableahta (=130 mg)

Tableahtta njielastuvvo ollu čáziin dahje eará juhkamušain.

Mánát 3–12 jagi: ½ tableahta (=65 mg)

Juoge Jodix-tableahta guovtti sadjái. Atte mánnái nuppi beali. Njielastuvvo ollu čáziin dahje eará juhkamušain. Jus lea dárbu de sáhtta maiddá suoskat dan dahje seaguhit čáziin. Atte ollu juhkamušá maŋŋá go lea váldán tableahta.

Mánát 1 mánu–3 jagi: ¼ tableahta (=32,5 mg)

Juoge Jodix-tableahta njealji sadjái. Okta ¼-oassi suskojuvvo dahje mollejuvvo ja addo basttiin jogurttain, muorjemeasttuin dahje eará borramušain man ii dárbbaš suoskat, dahje seaguhuvvo čázin. Go seaguha tableahta čáhcai: Bija ovttá ¼-oasi glássii, njonre glássii veahá čázi ja fiero sullii 2 minuhta. Divtte máná juhkat dosa. Atte ollu juhkamušá maŋŋá go lea váldán tableahta.

Mánát vuollel 1 mánu: 1/8 tableahta (=16,25 mg) seaguhuvvon juhkamušain

1. Juoge Jodix-tableahta njealji sadjái.
2. Bija ovttá ¼-oasi glássii.
3. Bija 5 ml čázi glássii. Geavat dálkkasnálu mihtidit (jus dus ii leat dálkkasnállu, bija 2 deadjabastte čázi glássii). Fiero sullii 2 minuhta, tableahtta ii moallan oalát, muhto dat mánná bures.
4. Mánná galgá dušše oažžut beali 5 ml:s: Njamis 2,5 ml seaguhusas dálkkasnáluin (jus dus ii leat dálkkasnállu, deavdde 1 deadjabastte seaguhusain) ja atte dušše dan mánnái. Báلكes dan mii báhcá.
5. Atte mánnái ollu juhkamušá maŋŋá go lea váldán tableahta.

Dárbbašlaš dávvirat: Doserendálkkasnálu oasttat apotehkas, dahje geavat deadjabastte.

Mánnái addo seamma dosa beroškeahhtá das ahte mánná njamahuvvo dahje ii. Dábálaččat ii leat dárbu máná iskkahit doaktára luhtte maŋŋá go lea ožžon jutta, muhto jus leat eahpesihkkar mo máná dearvvašvuodadilli lea berret mannat fástadoaktára lusa. Sivva dasa lea go lea stuorát riska ahte njuoratmánát (0-1 mánu) ožžot vuollegis ávnnasmolsuma jus leat ožžon juddatableahta.

Ale geavat juddatableahtaid:

- jus dus lea allergiija kaliumjodidii dahje eará ávdnasiidda mat leat dálkasis (dat leat čállon dálkkaspáhka báhpárii)
- jus dus lea vuolši guoggomasrávssás (thyreoiditt)
- jus guoggomasráksádoaimmas leat váttisvuodát
- jus dus lea dermatitis herpetiformis (Duhrings dávda)

Leatgo dus jearaldagat juddatableahtaid ektui? Geahča www.dsa.no
Dáppe leat dieđut mángga gillii.